

RÖVID KÖZLEMÉNYEK

Fészkelési adatok a Közép-tiszai Tájvédelmi Körzetből — Az 1982. évi hosszsan tartó tiszai árvíz rendkívül megnehezítette a megfigyeléseket.

Az árvíz által biztosított teljes nyugalom következtében a gémtelpek létszáma tetemesen megnőtt. Különösen feltűnő volt a Pélyi Madárrezervátumban a kárókatona megzaporodása. Július 18-án sikerült először megközelíteni a Madár-erdőt. A kárókatona (*Phalacrocorax carbo*) számát — a már repülő fiókákkal együtt — óvatosan 100—130 példányra becsültem. A Madár-erdő melletti rét magányos fáit, valamint a kiöntés szinte feketélt a madaraktól.

Az árvíz levonulását követő ötödik vagy hatodik nap, szeptember 4-én jártam itt ismét. A rét azon fáin, amelyeken júliusban oly szívesen időztek a kárókatona, most teli voltak fészkekkel. Hat helyen összesen 38 fészket számoltam, amelyek kivétel nélkül lombos ágakból készültek. Mivel a fészkek üresek voltak, csak sarjúköltési kísérletre gondolhattam. Ezt az elképzelést látszik alátámasztani, hogy a Madár-erdőben még öt fészekben voltak anyányi fiókák, de feltűnt az is, hogy sokkal több helyről hallottam az élelmet kolduló fiókák hangját. Lakottnak látszó fészket azonban nem sikerült többet felfedeznem. A magyarázatot hosszas keresgélés után egy néhány nappal korábban, de feltétlenül az árvíz levonulása után kiesett és elpusztult jókora arasznyi fióka adta.

Az Óballai Természetvédelmi Területre június 22-én sikerült egy alacsonyabb vízállást kihasználva bejutni. A rendelkezésre álló rövid idő csupán 25 pár kis kócsag (*Egretta garzetta*) költésének mágállapítására volt elegendő. Szürke gémből (*Ardea cinerea*) becslésem szerint legalább 30 pár fészkelte.

A tájvédelmi körzet felső szakaszán az idén végre megtaláltam az első barnakánya- (*Milvus migrans*) fészket is, amelyben június második felében már két teljesen kitollasodott fióka volt.

Lőrincz István

Izlandi kerceréce (*Bucephala islandica*) a Hortobágyon — 1983. február 17-én a Csécsi-halastó 4-es taván, a jégmentes kisebb vízsávok egyikén izlandi kerceréce gácsért láttam. A madár 8 kis bukó (*Mergus albellus*) és kb. 30 kerceréce (*Bucephala clangula*) társaságában úszkált a tavon. Február 20-án Bodnár Mihály és dr. Kiss István (ATE, Gödöllő) kollégákkal ugyanitt ismét megfigyeltük a 40-szeres nagyítású távcsővel. Február 25-én még egyszer láttam. Az ezt követő olvadás után többször már nem találkoztam vele.

Említést érdemel, hogy 1976. december 12-én a Hortobágyi-Halastó 5-ös taván már megfigyeltem egy gácsért, de bizonyító személyek híján adatom nem használható.

Dr. Kovács Gábor

Vörösfarkú ölyv (*Buteo buteo vulpinus*) Rábaújfalun — 1983. szeptember 30-án Rábaújfalun, a Cigányok-erdeje nevű területén, fácánkibocsátó helyen — az OKTH illetékes felügyelőségének engedélyével — bromatológiai vizsgálatok céljára egerészölyvet lőttek, amely a szemrevételezés és a méretek felvétele alapján vörösfarkú ölyvnek (*Buteo buteo vulpinus*) bizonyult. A begyűjtött madár adult tojó volt. (7. szárnyvezőit és 2. kormánytollait váltotta), színezetében a Skandináviában fészkelőkkel mutatott hasonlóságot.

A testméretei a következők: testtömeg — 815 g, szárny — 389 mm, farok — 215 mm, csüd — 82 mm, csőr — 21,5 mm.

A begy- és gyomortartalmában 2 pld. mezei tücsköt (*Gryllus campestris*), 1 pld. zöld lombzöcskét (*Tettigonia viridissima*), 4 pld. bagolylepke-hernyót (*Noctuidae* lárva), 2 pld. erdei békát (*Rana dalmatina*) és 4 pld. mezei pockot (*Microtus arvalis*) találtam.

A madár preparátuma a Természettudományi Múzeum gyűjteményébe került.

Dr. Kalotás Zsolt

A gulipán (*Recurvirostra avosetta*) költése Heves község határában — 1981. májusában Heves határának déli részén, árpavetésben levő belvízen egy gulipánpár költött. Ugyanitt évről évre költ a bíbic (*Vanellus vanellus*), a nagy goda (*Limosa limosa*) és valószínűleg a piros lábú csankó (*Tringa totanus*) is. 1981-ben egy nyíl farkú réce pár (*Anas acuta*) is itt tartózkodott költésidőben. A május 31-én kikelt 4 gulipánfiókát a szülők a közeli belvízvezető csatornához vezették, ahol négyhetes korukban láttam őket utoljára.

Dr. Ócsai András

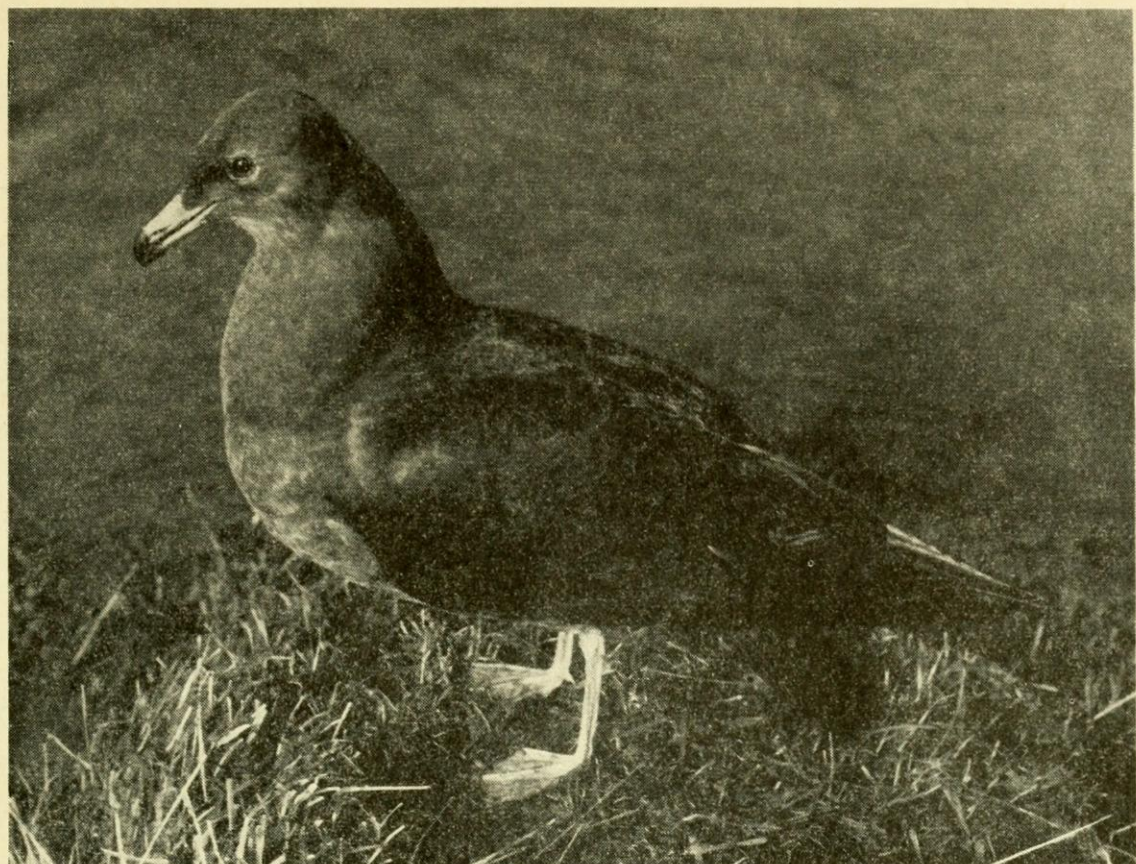
A szélesfarkú halfarkas (*Stercorarius pomarinus*) újabb előfordulása Szlovákiában — 1979. V. 28-án a golianovoi duzzasztógát (Nyitrai járás) mellett egy legyengült szélesfarkú halfarkast találtak. A madár preparátuma a Nyitrai Honismereti Múzeum gyűjteményében lett elhelyezve.

Babó Tibor

Újabb adat a balkáni gerle (*Streptopelia decaocto*) hazai megjelenéséhez — *Pázmány Béláné* (szül.: 1907) hitelt érdemlő elmondása szerint — amit korabeli fényképalbummal is dokumentált — falujukban, Tiszaugon már 1926-ban és 1927-ben is rendszeresen észlelték a balkáni gerlét (*Streptopelia decaocto* Friv.). A megfigyelő által hang és forma alapján is jól ismert madárfaj egy párja a fenti években Tiszaugon a Rákóczi-kastélyparkban (Kesslerfi-kastély) költött.

Dr. Bankovics Attila

Kakukk (*Cuculus canorus*) tojásrakási kísérlete a kakukkfiókás vörösbecy fészkébe — Közel 20 éve már, hogy a kakukk szaporodásbiológiájával foglalkozom, így sok olyan adat birtokába jutottam, amelyek érdekességüknél fogva külön említést érdemelnek. Több esetben találtam a vörösbecy (*Erithacus rubecula*)

1. *Stercorarius pomarinus*. Foto: T. Babó

fészkeiben a pihenés vagy tokos fiókák között frissen rakott kakukktojást. Ez eléggé ritkán fordul elő, és csak akkor, ha a kakukktojó nem talál tojásos aljat tojása számára. A közölt megfigyelés azért is figyelmet érdemel, mert 18 év során ilyen jelenséggel először találkoztam!

1983. június 13-án idős bükkösben húzódó, szakadékos mély árokban — vörösbegyek fészkeit keresve — az egyik helyen vörösbegyek cserregő vészhangjait hallva, tüzetesebben kezdtem átnézni az avarral borított árok két oldalát. Az árok aljától számítva 5 méter magasságban egy párfány tövén meg is találtam a vörösbegy fészket, amelyben egy tollasodó barna színű kakukkfióka volt. A fészek peremén kívül pedig egy frissen rakott barnás színezetű kakukktojást találtam!

Először úgy véltem, hogy a tojás a kakukkfióka által kiszórt tojások egyike. Az avar között azonban rejtett helyre gurult, a kakukkfióka által régebben kiszórt, közvetlen kelés előtt álló vörösbegytojást is találtam, ezért megbizonyosodhattam arról, hogy a kakukktojás nemrégén került oda. A vörösbegyeknek még nem volt idejük eltávolítani onnét az „áruló jelet”, illetve a kakukktojást. Bizonyos, hogy a tojást rakó kakukktojó tojásos fészkek híján rakta tojását a fészken kívülre, mivel a fészket már teljesen „kiköltötte” a benne levő kakukkfióka, ezáltal nem tudta abba tojását behelyezni! Ennek a kakukktojónak lejjebb az áron elején is találtam tojását, ez azonban már a vörösbegy tojásai közé volt rakva.

Varga Ferenc

Fenyvescinegék (*Parus ater*) fészkelése a Pilisben — 1982. júniusában Pilis-szentkereszt község határában kirepült fenyvescinege-fiatalokat figyeltünk meg. A megfigyelés telepített vörösfenyő-elegyes lucfenyvesben történt, amelynek kora kb. 40 év, talaja kisavanyodott, aljnövényzete a magashegységi fenyvesekre emlékeztető (*Lycopodium calvatum*, *Pyrola minor*, *Listera ovata* az aljnövényzetben). Mivel a Pilisben eddig csak téli megfigyeléseink voltak, és a területen található fenyvesek többnyire nem érik el azt a kort, amikor a fák odvasodhatnának, a Pilisi Parkerdő Madárvédelmi Munkacsoportja elhatározta, hogy a költés elősegítésére mesterséges fészkekodúkat helyeznek ki. E terv keretében itt és néhány más területen az 1983 tavaszára összesen 130 fészkekodút telepítettünk. Az odúk *A* és *B* típusú nyárfa és *A* típusú nyírfa odúk voltak. Eredmény két odútelepen mutatkozott, a pilisszentkereszt-i fenyvesben kihelyezett 50 odúból kettőt, a Szentendrei-szigeten az erdefenyvesben egyet foglalt el fenyvescinege. További költést észleltünk a Pilisszentlászló határában Paprét körül elhelyezkedő 1979-ben telepített GAB-odútelepen, erdefenyvesben egy pár, Sikárosban szintén erdefenyvesben egy pár kísérelt meg költést. *Dr. Török János* közlése szerint a Dömös határában lucfenyvesben szintén költött egy pár.

Költési eredmények: a pilisszentkereszt-i telepet ismeretlen tettesek megbolygatták, az odúkat átakasztgatták más helyre. Az egyik fenyvescinege-odút a telep másik sarkába vitték, ezt csak három hét múlva találtuk meg. Mégis a költés sikerére kellett következtetnünk abból, hogy a fészekanyag alaposan le volt döngölve, és tele volt tokmaradványokkal. Feltételezzük, hogy a szülők végigkísérték az embereket, és az új helyre akasztott odúban folytatták a fiókanevelést. A másik fenyvescinege-odúban egy majdnem repülő fiókat, továbbá a széncinege hideg tojásait találtuk. A fióka kirepüléséről nincs adatunk.

Sikáros: a fészket az odútelep kezelői feldúlva találták. A fészekanyag alatt 9 tokos fióka volt. A nyilvánvalóan elhagyott fiókákat mesterségesen nevelték fel, és sikeresen kibocsátottak hat fiókat.

Szentendrei-sziget: a költőpár 5 fiókat röptetett.

Paprét: a fiókanevelés közben a fészket kisragadozó feldúlta, a fészekanyagot az odú alatt megtalálták.

Az ötödik odútelepen, a Pilisszentlászló határában levő Kopanyicán költést nem észleltünk. Ezen a helyen kizárólag *A* típusú nyírfa odúkat helyeztünk ki.

Az odúfoglalások egy kivételével minden esetben olyan helyen történtek, ahol az állomány kiritkult, vagy lombos fajokkal elegyedett, illetőleg nyíladék szélén volt. A sikertelen költések esetében közvetlen vagy közvetett emberi hatásban találtuk meg az okot (közvetett hatásként feltételezzük, hogy a fészket feldúló ragadozókat az emberi tevékenység vezette nyomra.)

Janata Károly

Léprigó (*Turdus viscivorus*) költése a Kiskunságban — A Kecskemét közelében levő Hetényegyháza—Nagynyír erdőben — ahol húsz éve lakom — az utóbbi nyolc évben költésidőben észleltem a léprigót. 1980—1981-ben és 1982-ben a fészket is megtaláltam. 1980-ban az erdészház melletti kocsuiút mentén, egy erdei fenyőn kb. 3 m magasan, kihajló ágon épült a fészek. Mint érdekességet megjegyzem, hogy a kocsuiút forgalmas, naponta többször haladtak el jár-

művek, és több esetben a fészkes fát is súrolták. 1981-ben is visszatértek, és az előző évi fészkelőhelytől kb. 100 m-re egy óriás nyárfán, mintegy 12—13 m magasan, ágvillaiban költöttek (1981. április 19.). 1982-ben a fészket akkor találtam meg, amikor a fiókák már repülősek voltak (V. 2.). Az előző évi helyén költött a pár, ugyanakkor egy másik pár két fészket is épített. Az egyiket az erdészház melletti akácán 8—9 m magasan, a másikat a kapubejáró melletti akáccon hasonló magasságban, de végül is az előbbi foglalták el. A két pár lakott fészke egymástól kb. 70 m-re volt, de sohasem tapasztaltam, hogy a madarak egymást zavarták volna, pedig táplálkozóterületük is közös volt, az erdészház mögötti füves tisztás. Többször megfigyeltem, hogy az innen kb. 200 m-re levő futballpályára és annak környékére jártak ki. Ezenkívül az erdőnek egy távolabbi területén szintén erdőszélen levő, lakott ház közelében észleltem léprigókat, de fészkeket ott nem találtam meg.

Szenek Zoltán

Fitisz füzike (*Phylloscopus trochilus*) a Bakonyban és a Vértesben — Noha a fitisz füzikét hazánk egyik legritkább fészkelőmadaraként tartják számon, az elmúlt években mégis több helyütt talákoztam költési időben a reviert tartó párokkal. Mivel hazánk területén e madarak zöme április második felében vonul át, és a vonulás kb. 3 hét alatt lezajlik, a május második felében is itt tartózkodó hímek már többnyire reviert tartanak. Az általam észlelt reviertartó hímeket több napon keresztül megfigyeltem, így költésüket biztosra veszem, fészkeket nem kutattam fel.

A Bakonyban 1978. IV. 28. és V. 30. között a zirci kőbánya közelében több alkalommal hallottam énekelni egy reviert tartó hímét mindig ugyanezen a helyen. A fészkelőhely sűrű aljnövényzetű galagonyás, szederindás bozótban volt, amelyből néhány vadkörte és hárs emelkedett ki. A hím mindig e kiemelkedő magasabb fák valamelyikén énekelt.

A Vértesben 1980. V. 15. és VI. 12. között Vértessomlón a Kálvária-dombon sűrű aljnövényzetű, fiatal, 15—20 éves csertölgyesben szinte naponta hallottam egy éneklő hímét. Később 1982. V. 19. és VI. 10. között ugyancsak Vértessomlón a patak menti rekettyés égeresben egymástól kb. 150 méterre rendszeresen szólt két hím.

Szvezsényi László

Havasi szürkebegy (*Prunella collaris*) előfordulása Pest belvárosában — 1983. november 8-án Budapesten az V. kerületben, a Dunára merőleges Sörház utcában havasi szürkebegyét (*Prunella collaris*) figyeltem meg. A madár a második emeleti ablakpárkányon ült, és halkán, de tisztán kivehetően énekelt.

A következő nap, XI. 9-én 2 példány tartózkodott az épületen. A madarak az egyik ablak elé kihelyezett etetőre jártak táplálkozni. Később megtudtam, hogy a galamboktól védett etetőt kifejezetten a havasi szürkebegynek tette ki az ott lakó *Migray Emőd* és felesége. Az eleség reszelt sajtjából és kalácshéj-morzsából állt. A hetvenes évek elején több éven át megjelentek itt a havasi szürkebegyek, és 1973/74 telén filmet és fényképeket is készítettek Migrayék az általuk ismeretlen madarokról. Később a havasi szürkebegyek évekre eltűntek, de 1983. novemberében újra megjelentek, és rendszeresen jártak az etetőre. A házaspár megfigyelései szerint általában márciusig tartózkodtak a környéken.

Hraskó Gábor

Tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) által neveltetett kakukkfióka — 1983. május 31-én a Medves-fennsík nyugati részén, az eresztvényi kőfejtők fölötti bükkös árokban a vörösbegyek cserregő hangjára lettem figyelmes. Az avarral borított köves árokban meg is találtam a vörösbegy fészket, amely az árok oldalában, egy kő melletti mélyedésben volt, benne 5 erősen fias tojás, + 2 frissen kelt kakukkfióka. A nem egészen egynapos kakukkfiókák egyikét kivettem a fészkekből és azt fölvittem a közeli legelőre, ahol beraktam egy szederbokorban levő tövisszúros gébics fészkebe a 6 erősen fias tojása közé. Bízom abban, hogy a gébics elfogadja és felneveli a kakukkfiókat. A két nappal későbbi ellenőrzésemkor a kotló gébics alatt már egyedül volt a kis kakukk, amely időközben kiszórta a mellette levő gébicstojásokat!

Július 7-én már erősen tokos volt, ekkor meggyűrűztem. A későbbiek során még többször megnéztem a tollasodó kakukkfiókat, amely barna színű tojók lett. A gébicspár annyira túltáplálta a kakukkfiókat, hogy az teljesen felnövekedve (hosszú farokkal) is csak rövid távokat tudott repülni!

Utolsó ellenőrzésemkor, már egy közeli nyírfa lombkoronája között etették a gébicsek.

E gébicsekkel történő „neveltetés” azért is érdekes, mert ez évben több gébics fészkebe raktam elhagyott vörösbegy fészkekből hozott kakukktojásokat a még nem kotlott 2—4 tojás mellé, azonban ezeket az „idegen” tojásokat kivétel nélkül eltávolították tojásaik közül a gébicsek!

Ezek a kísérletek, de a közel 20 év során szerzett tapasztalataim is igazolják, hogy a tövisszúros gébics csak akkor fogadja el a fészkebe rakott kakukktojást, ha az színben és alakban is, tökéletesen egyezik a saját tojásaival!

Varga Ferenc

Short Notes

Nesting data from the Mid-Tisza Landscape Protected Area — In the year 1982 the lasting flood of the Tisza has rendered the observations extremely difficult. Due to the complete state of rest provided by flood the heronries increased in number. The propagation of Cormorants (*Phalacrocorax carbo*) in the Bird Reserve at Pély was especially marked. The Bird Forest could be approached for the first time on 18 July. I estimated the number of Cormorants together with the young being already on the wing carefully at 100 to 130 specimens. The solitary trees on the meadow near the Bird Forest as well as the flood area seemed almost fully black from the birds.

Five or six days after subsidence of the flood, on 4 September I returned. The trees on the meadow frequented by the Cormorants in July were now full of nests. At six locations I counted altogether 38 nests that were made without exception of leaved branches. Since the nests were empty I could only think of a second brood attempt. This conception seemed to be supported by the fact that in the Bird Forest fledged young were to be found in five additional nests but in a remarkable way the call of nestlings begging for food was heard from several places. All the same, no further occupied nests were discovered. Explanation was given after long searching about by a young bird fallen out and died a few days earlier but unconditionally after subsidence of the flood.

On 22 June I managed to enter the Landscape Protected Area at Óballa taking advantage of a lower water-level. The short time at disposal was just sufficient to observe the hatching of 25 pairs of Little Egret (*Egretta garzetta*). In my estimate at least 30 pairs of Grey Heron (*Ardea cinerea*) were nesting there.

On the upper section of the Landscape Protected Area this year late in June I found finally the first Black Kite (*Milvus migrans*) nest with two fully fledged nestlings.

István Lőrincz

Barrow's Goldeneye (*Bucephala islandica*) on the Hortobágy puszta — On 17 February 1983 I watched a Barrow's Goldeneye on pond No. 4 of the fish ponds at Csécs. The bird was swimming on the pond in the company of 8 Smews (*Mergus albellus*) and some 30 specimens of Goldeneye (*Bucephala clangula*). On 20 February with some colleagues (*Mihály Bodnár* and *Dr. István Kiss* from the University of Agricultural Sciences, Gödöllő) I watched the bird again at the same place using a telescope magnifying 40-times. I saw it again on 25 February. After the subsequent thawing I have not met the bird again.

It is worth mentioning that on 12 December 1976 I noticed a drake already on pond No. 5 of the Hortobágy-fishponds but in the absence of attesting persons this finding cannot be used.

Dr. Gábor Kovács

A red-tailed subspecies of Buzzard (*Buteo buteo vulpinus*) at Rábaújfalú — On 30 September 1983 at Rábaújfalú in the forest called "Cigányok erdeje" on a pheasant releasing place a Buzzard was shot (with permission of the competent inspectorate of the National Authority for Environmental Protection and Nature Conservation) for bromatological investigations that on hand of ocular inspection and measurements proved to be a Red-tailed Buzzard (*Buteo buteo vulpinus*). The collected bird was an adult female (having changed its 7th wing-feathers and 2nd tail-feathers) and showed likeliness to Buzzards nesting in Scandinavia.

The body measurements were as follows: body weight — 815 g, wing — 389 mm, tail — 215 mm, foot — 82 mm, beak — 21.5 mm. Its crop- and stomach contents consisted of two fielderickets (*Gryllus campestris*), 1 large green grasshopper (*Tettigonia viridissima*), 4 owl-moth larvae (*Noctuidae*), 2 agile frogs (*Rana dalmatina*) and 4 common voles (*Microtus arvalis*).

The mounted bird has been included in the collection of the Museum of Natural Sciences, Budapest.

Dr. Zsolt Kalotás

Breeding of Avocets (*Recurvirostra avocetta*) on adjacent fields to the village Heves — In May 1981 on a field to the south of the village Heves on inland waters in a barley stand an Avocet pair was hatching. From year to year also Lapwing (*Vanellus vanellus*), Black-tailed Godwit (*Limosa limosa*) and probably Redshank (*Tringa totanus*) brood here. In 1981 a Pintail (*Anas acuta*) stayed here in the breeding season as well. The four Avocet nestlings hatched were led by the parents on 31 May to the adjacent inland drain where I saw them for the last time at their four weeks of age.

Dr. András Ócsai

Recent occurrence of a Pomarine Skua (*Stercorarius pomarinus*) in Slovakia — On 28 May 1979 next to the barrage Golianov (Nytitra district in Czechoslovakia) an ailing Pomarine Skua was found. The mounted bird has been placed in the collection of the Museum in Nyitra district.

Tibor Babó

A contribution to the appearance of the Collared Dove (*Streptopelia decaocto*) in Hungary — According to a reliable account by *Mrs. Béla Pázmány* (born 1907) documented by a contemporary photo album in their village at Tiszaug the Collared Dove was regularly observed already in 1926 and 1927. A pair of this bird species, well known to the observer by both sound and shape, was breeding in the cited years at Tiszaug in the Rákóczi manor-house park (Kesslerfi manor-house).

Dr. Attila Bankovics

An egg-laying attempt by an European Cuckoo (*Cuculus canorus*) into the nest of a Robin with Cuckoo nestling in it — It is nearly 20 years by now that I am engaged in the study of the reproduction biology of the Cuckoo, thus I have gathered several interesting data worth mentioning. On several occasions I found newly laid Cuckoo eggs in the nests of Robins (*Erithacus rubecula*) among their downy or pin-feathered nestlings.

This occurs but rarely and merely when the Cuckoo female does not find an egg-base for its egg. The observation reported here below merits attention also because in the course of 18 years it was for the first time that I met such a phenomenon.

On 13 June 1983 searching for the nests of Robins in a deep precipitous ditch running along an old beech-wood at a certain place I heard cries of alarm of Robins. I began to scrutinize both sides of the ditch covered with litter. At 5 m height counted from the bottom of the ditch on a fern I found the nest of a Robin in which there was a fledging brown-coloured Cuckoo nestling. Outside the edge of the nest I found a newly laid brownish coloured Cuckoo egg!

First I thought the egg was one of the eggs thrown out by the Cuckoo nestling. But having found in the litter also a Robin egg being just before hatching that had been thrown out by the Cuckoo earlier and that rolled to a hidden place I found out that the Cuckoo egg got there a short time ago because the Robins had no time as yet to remove from there the "telltale sign", i.e. the Cuckoo egg! It seemed certain that the Cuckoo laid its egg outside the nest in the absence of a nest with eggs since the nest was completely filled up by the Cuckoo nestling staying in it, wherefore the female could not lay its egg into it! I found another egg of the same Cuckoo female lower down at the fore-part of the ditch but this egg had been laid among the eggs of a Robin.

Ferenc Varga

The breeding of Coal Tit (*Parus ater*) in the Pilis mountains — In June 1982 we have watched Coal Tit nestlings having taken flight on adjacent fields of the village Pilisszentkereszt. The observations were made in a planted mixed larch-spruce forest about 40 years of age on acid soil with an underwood similar to that of alpine pine-forests (*Lycopodium clavatum*, *Pyrola minor*, *Listera ovata*). Since in Pilis mountains merely winter observations have been made so far and the pine-forests to be found here do not reach for the most part the age when the trees become hollow the Bird Protection Team of the Pilis Park Forestry decided to place out artificial nesting boxes in view of promoting the hatching. In the scope of this plan in spring 1983 a total of 13 nesting boxes were set up partly here and partly on some other sites. The boxes were poplar types *A* and *B* and birch type *A*. Some results were recorded at two sites, in the pine-forest at Pilisszentkereszt out of 50 nesting boxes set out two, in the Scotch fir-forest on the Szentendre islet one have been occupied by Coal Tit. Hatching was observed further on an adjacent fields of Pilisszentlászló, near Paprét where nesting boxes set up in 1997, in a Scotch fir-forest one pair, at Sikáros also in a Scotch fir-forest one pair attempted hatching. As reported by Dr. János Török, in the vicinity of Dömös in a spruce-forest one pair was breeding likewise.

Hatching results: The nesting boxes at Pilisszentkereszt were upset by unknown persons, the boxes were displaced to other sites. One of the Coal Tit nesting boxes was carried over to the other corner of the site, it was found three weeks later. We had to conclude all the same to the success of hatching since the nest material was rammed and full of pin-feather remainders. We presume that the parents accompanied the people and continued the raising of the young in the nesting box hung to the new place. In other Coal Tit nesting box we found a nestling being almost on the wing, further on, cold eggs of the Coal Tit. We have no data about the taking flight of the nestlings.

Sikáros: The managers of the nesting box site found the nest destroyed. Under the nest material nine pin-feathered young were found. The evidently abandoned young were artificially raised and six of them were successfully released.

Szentendre-islet: A breeding pair let five nestling fly.

Paprét: In the course of the raising of young the nest was upset by some small carnivores the nest material was found under the nesting box.

On the fifth nesting box site at Kopanyica near Pilisszentlászló no hatching was perceived. At this site exclusively beech nesting boxes type *A* have been placed out.

The nesting box occupatians occurred in each case except one at places where the tree stand has become thin or was mixed with broad leaved species or else was on the skirts of the cutting. As to the failed hatchings the direct or indirect effect of human intervention seemed to be the reason (as indirect effect it is presumed that the small carnivores had been put on the right track by human activity).

Károly Janata

Breeding of the Mistle Thrush (*Turdus viscivorus*) in the Kiskunság — In the Hetény-egyháza—Nagynyír forest in the vicinity of Kecskemét — where I am living since 20 years — these last 8 years I have watched the Mistle Thrush during the breeding season. In 1980—1981 and also in 1982 I found its nest. In 1980 the nest was built on a Scotch fir-tree standing near the forester's lodge along the road way at about 3 m height on an inclined branch. As an interesting circumstance it should be mentioned that the road way is busy, cars are passing several times a day and in some cases they even rubbed against the tree with the nest on it. The birds returned also in 1981 and at about 100 m distance from the nesting place of the previous year they were hatching in a prong at about 12 to 13 m height (19 April 1981).

In 1982 I found the nest at the time when the young were already on the wing (2 May). The pair was breeding at the place of the previous year, at the same time another pair built even two nests. One of them on a robinia next to the forester's lodge at 8 to 9 m height, the other one on another robinia near the gateway at a similar height but finally they occupied the first nest. The nests occupied by the two pairs were about 70 m apart but I have never noticed that the birds would have disturbed each other although their feeding-place, the grassy clearing behind the forester's lodge was common. I have often watched the birds frequenting the football ground and its environs at about 200 m distance from here. Beside these I have observed Mistle Thrush on a farther area of the forest next to an occupied house on the edge of the forest but I did not find their nest here.

Zoltán Szenek

Willow Warbler (*Phylloscopus trochilus*) in the Bakony and Vértes mountains — Although the Willow Warbler counts among the most rarely nesting birds of Hungary. I have met pairs at several places these last years during the breeding season. The majority of these birds are migrating across Hungary late in April and their migration lasts about three weeks. Some of the males staying here also late in May show already territoriality. As I have watched them for several days I am certain of their breeding, although I have not searched for their nest.

In the Bakony mountains between 28 April and 30 May 1978 I often heard a male calling always at the same place near the stone-pit at Zirc. The nesting place was in a thicket with a dense undergrowth, thornbush and runners from which a few wild pear- and linden trees emerged. The male was always singing on one of these lofty high trees.

In the Vértes mountains I heard a singing male practically each day between 15 May and 12 June 1980 at Vértessomló on the Kálvária hill in a young, 15 to 20 years old turkey oak-oak forest with dense underwood. Later on between 19 May and 10 June 1982 at Vértessomló likewise two males were calling at about 150 m from each other in a broomy alder forest along a brook.

László Szvezsényi

The occurrence of the Alpine Accentor (*Prunella collaris*) in the inner town of Budapest — On 8 November 1983 in Budapest 5th district Sörház street at right angles to the Danube I observed an Alpine Accentor. The bird was sitting on a second storey window still and was singing softly but in a distinctly audible voice. Next day, on 9 November two specimens were staying on the building. The birds frequented a feeding-table set out in front of a window. I was later informed that *Mr. and Mrs. Emőd Mígray* placed the feeding-table protected from pigeons specifically to the Alpine Accentors. The food consisted of grated cheese-rind and crumbles of milk-loaf-crust. In the early seventies the Alpine Accentors appeared here over several years and in the winter of 1973/74 the Mígrays took a film and photographs of the birds that were unknown to them. Later on the Alpine Accentors disappeared for years but reappeared in November 1983 and regularly frequented the feeding-table. According to the observations made by the couple as a rule the birds were staying around until March.

Gábor Hráskó

A Cuckoo nestling raised by a Red-backed Shrike (*Lanius collurio*) — On 31 May 1983 on the western part of the Medves plateau in the beech-forest ditch above the stone-squarry at Eresztvény I became aware of the call of Robin. In the stony litch covered with litter I found the nest of the Robin in a depression besides a stone with

five fertilized eggs + two newly hatched Cuckoo nestlings. I took out one of the not quite one-day-old Cuckoo nestlings from the nest and took it to the pasture nearby where I placed it into the nest of a Red-backed Shrike situated in a blackberry bush among six fertile eggs. I trusted that the Shrike was going to accept and raise the Cuckoo nestling. On the occasion of my control two days later the little Cuckoo was already alone under the hatching Shrike, it had thrown out in the mean time the Shrike eggs next to it!

On the 7th it was pit-feathered, than I put ring on it. Later on I went to see the fledgind Cuckoo nestling several times, it had become a brown-coloured female. The Red-backeg Shrike pair overfed the Cuckoo nestling to such an extent that having grown up (with a long tail) it could fly but short distances!

At my last visit the Shrikes were feeding it in the foliage of a beech-tree nearby.

This case of the "raising" of a Cuckoo by Red-backed Shrike is the more interesting because this year I put Cuckoo eggs from abandoned Robin nests into several Red-backed Shrike nests amongst their 2—4 eggs not hatched as yet but the Shrike removed these foreign eggs without exception from among their own eggs.

Ferenc Varga